

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ ประจำวันที่ 23 กันยายน 2566

เรื่อง	สื่อ
1. เอลนีโญกระทบผลผลิตข้าวลดทั่วโลก	ข่าวสด
2. คอสมันน์: ย่อยข้าวเศรษฐกิจ: คาดข้าวนาปีลด0.87ล้านตัน	มติชน
3. ยกระดับรายได้ประมง	ข่าวสด (กรอบข่าย)
4. ภาพข่าว: พบประมง	มติชน
5. ธรรมนัสพบชาวประมงระยอง บีแก้ม.ปัญหา-ที่ดินสปก.4-01	มติชน
6. ไซยาฟิตเร่งลงพื้นที่โคราช-ลพบุรี	มติชน
7. 'ไซยาจี้เร่งวิจัย ผลิตวัคซีนสัตว์	ไทยรัฐ
8. คอสมันน์: ข้าวย่อยภูมิภาค: อำนาจเจริญอ่วมนาข้าวจมน้ำ 15,000 ไร่	ไทยโพสต์
9. ถอดบทเรียนพักหนี้เกษตรกร	ไทยรัฐ
10. เสนอบอร์ดธ.ก.ส.เคาะพักหนี้เกษตรกร	ข่าวสด (กรอบข่าย)

*****

● คาดข้าวนาปีลด0.87ล้านตัน

นางธัญธิดา บุญนิยมณีกุล รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า คาดผลิตข้าวนาปี ฤดูผลิต 2566/67 พบว่ามีเนื้อที่เพาะปลูก 62.375 ล้านไร่ ลดลง 0.602 ล้านไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 59.598 ล้านไร่ ลดลง 0.316 ล้านไร่ ผลผลิต 25.76 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลง 0.87 ล้านตันข้าวเปลือก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้ฝนมาล่าช้า ปริมาณฝนจะน้อยกว่าปี 2565 จากการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ และเกิดโรคระบาดบางพื้นที่ จึงมีผลต่อราคาข้าวเปลือกขยับตัวสูงขึ้น

เอลนีโญกระทบผลผลิตข้าวลดทั่วโลก

สศก.ชี้ราคาทะยานขึ้น27%-โอกาสดีส่งออกไทยสดใส

สศก.ชี้เอลนีโญทำผลผลิตข้าวลดทั่วโลกดันราคาพุ่ง 20-27.7% โอกาสดีส่งออกข้าวไทย ด้านพาณิชย์คาดค.ไขไก่ราคาสูง รับประทานถนอม

นางรัชฎิศา บุญฉมฉีกุล รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยถึงสถานการณ์การผลิตข้าวในปี 2566 (ปีเพาะปลูก 2566/67) รวมทั้งประเทศ ณ 11 ก.ค. 2566 พบว่า มีเนื้อที่เพาะปลูก 62.375 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 0.602 ล้านไร่ หรือ 0.96% เนื้อที่เก็บเกี่ยว 59.598 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 0.316 ล้านไร่ หรือ 0.53% ผลผลิต 25.761 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลง 0.871 ล้านตันข้าวเปลือก หรือ 3.27%

สำหรับเนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปีที่แล้ว เนื่องจากฝนมาล่าช้า และฝนน้อยกว่าปี 2565 เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้ขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตร โดยเฉพาะในพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ส่งผลให้เกษตรกรในบางพื้นที่ปล่อยพื้นที่ว่าง และบางพื้นที่ปลูกข้าวนาปีได้เพียงรอบเดียว ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากปริมาณฝนน้อยจากการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลต่อการงอกของต้นกล้า และการสร้างรวงของต้นข้าว

ด้านราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ พบว่าขยับตัวสูงขึ้นทั้งราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ ข้าวเปลือกเหนียว และราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ตั้งแต่ต้นปี 2565 เป็นต้นมา และยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาเฉลี่ยช่วง 9 เดือน (ม.ค.-ก.ย.2566) เทียบกับช่วงเดียวกัน

ของปีก่อน ราคาเฉลี่ยข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ เฉลี่ย 14,226 บาท/ตัน เพิ่มขึ้น 13.33% ส่วนราคาเฉลี่ยของข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% เฉลี่ย 10,499 บาท/ตัน เพิ่มขึ้น 20.58% และราคาเฉลี่ยของข้าวเปลือกเหนียวความชื้น 15% เฉลี่ย 11,657 บาท/ตัน เพิ่มขึ้น 27.71%

ขณะเดียวกันการส่งออกข้าวในช่วง 7 เดือน (ม.ค.-ก.ย.2566) มีทิศทางสูงขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ซึ่งการส่งออกข้าวขาวสูงขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า โดยมีปริมาณการส่งออก 2.54 ล้านตัน สูงขึ้น 30.16% มูลค่าการส่งออก 40,767 ล้านบาท สูงขึ้น 51.83% ทั้งนี้ ปัจจัยหนุนที่ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น มาจากความกังวลในสถานการณ์เอลนีโญที่อาจทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ผลผลิตข้าวของประเทศจีนลดลง ประกอบกับประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ระงับการส่งออกข้าวขาว ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ทำให้ไทยส่งออกได้มากขึ้น

นายอุดม ศรีสมทรง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยว่า จากการติดตามสถานการณ์ราคาไข่ไก่รายวัน รายจังหวัดอย่างใกล้ชิด พบว่า ในหลายจังหวัดราคาไข่ไก่ปรับตัวลดลงเล็กน้อยจากสัปดาห์ก่อน ราคาไข่ไก่เบอร์ 3 เฉลี่ยทั่วประเทศ ฟองละ 4.29 บาท ในบางจังหวัดราคาเพียงฟองละ 3.5 บาท ขึ้นอยู่กับจำนวนฟาร์มและปริมาณไข่ไก่ในจังหวัด สำหรับภาพรวมไข่ไก่มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการบริโภค และยังมีแนวโน้มปรับตัวลดลง เนื่องจากเข้าใกล้เทศกาลกินเจในช่วงกลางเดือนค.นี้

ยกกระต๊อบรายได้ประมง

ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี และ รว.คลัง ได้กำชับกรมประมงสร้างคลังเสบียงอาหารที่ภาคการประมง โดยปล่อยปลา 4 ภาคทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยสิ่งสำคัญคือเพื่อให้เกษตรกรได้มีเสบียงอาหาร จึงดำเนินโครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในกลุ่มน้ำสำคัญของประเทศ 62 จังหวัด 62 ล้านตัว เพื่อให้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนของประชาชนและชาวประมง สามารถจับบริโภคและขายให้มีรายได้เพิ่มขึ้นพึ่งพาตนเองได้

นำร่องแหล่งน้ำธรรมชาติ 4 แห่ง แห่งละ 300,000 ตัว จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,200,000 ตัว ได้แก่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์, กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา, หนองหาร จังหวัดสกลนคร และเขื่อนเชี่ยวหลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ มีการปล่อยสัตว์ทั้งหมด 8 ชนิด อาทิ ปลาดุก ปลาดุกเทศ ปลาดุกพื้นเมือง ปลาดุกเขื่อนขาว เป็นต้น โดยปัจจุบันประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวม (จีดีพี) ภาคการประมง สูงถึง 130,313 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้น 2.3% จากปี 2564 และยังมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: เสาร์ 23 กันยายน 2566

ปีที่: 46

ฉบับที่: 16631

Col.Inch: 13.50 Ad Value: 20,925

ภาพข่าว: พบประมง

หน้า: 1 (ล่างขวา)

PRValue (x3): 62,775

คลิป: สีสี่

พบประมง - ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบปะพี่น้องกลุ่มประมงและเกษตรกรระยอง เพื่อรับทราบปัญหาการทำกินภาคประมงและภาคเกษตรในพื้นที่ที่สมาคมประมงระยอง ต.ปากน้ำ อ.เมืองระยอง เมื่อวันที่ 22 กันยายน

ธรรมนัสพบชาวประมงระยอง บีแก้ม.ปัญหา-ที่ดินสปก.4-01

เมื่อวันที่ 22 กันยายน ที่สมาคมประมงจังหวัดระยอง ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.ระยอง ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมคณะ ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยม และพบปะพี่น้องกลุ่มประมง และเกษตรกรชาว จ.ระยอง เพื่อรับทราบปัญหาการทำกินภาคประมง และภาคเกษตรในพื้นที่

โดยมีนายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ ผู้ว่าระยอง พร้อมหัวหน้าส่วนราชการ พี่น้องภาคประมง เกษตรกร และประชาชนให้การต้อนรับ โดยมีประเด็นการประกอบการประมงพาณิชย์ ประมงพื้นบ้าน และอาชีพประมง การจัดการที่ดิน ส.ป.ก.และโครงการศูนย์ธุรกิจ EEC

ร.อ.ธรรมนัสกล่าวว่า ปัญหาของพี่น้องภาคประมง และเกษตรกรชาว จ.ระยอง มีปัญหาเรื้อรังมานาน โดยเฉพาะภาคประมง จะมีการแก้กฎหมายประมงที่

เป็นกำแพงกั้นกระทบกับการทำมาหากิน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งกำชับมาเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องภาคประมงทั้งประมงพาณิชย์ ประมงพื้นบ้าน และประมงชายฝั่ง โดยจะมีการตั้งคณะกรรมการศึกษาขับเคลื่อนการแก้ไขกฎหมายประมง โดยเฉพาะความขัดแย้งการทำประมงพาณิชย์ ประมงชายฝั่ง ประมงพื้นบ้าน โดยตนได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแล้ว จะเรียกประชุมผู้เกี่ยวข้อง ในส่วนที่นักวิชาการที่กังวลจะกระทบกฎโดยุญนั้น นายกรัฐมนตรีได้กำชับให้คำนึงวิถีชีวิตชาวประมงเป็นลำดับแรกด้วย ส่วนเรื่องที่ดินของเกษตรกรที่ถือครองที่ดิน สปก.4-01 ที่มีอยู่ 36 ล้านไร่ทั่วประเทศ จะเปลี่ยนที่ดิน ส.ป.ก.ให้เป็นโฉนดให้ได้ รวมทั้งที่ดิน ส.ป.ก.ที่อยู่ในพื้นที่ EEC ด้วย จะนำเข้าร่วมโครงการเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์เกิดรายได้

ไซยาฟิตเร่งลงพื้นที่โคราช-ลพบุรี

เมื่อวันที่ 22 กันยายน นายไซยา พรหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดินทางไปยังสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา เพื่อมอบนโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านปศุสัตว์ ให้แก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ พร้อมรับฟังการบรรยายภาพรวมการผลิต วัคซีนสัตว์ และเยี่ยมชมโรงงานผลิตวัคซีน โรคปากและเท้าเปื่อย และวัคซีนสัตว์ปีกของ สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ โดยมี นสพ.สม ชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ และผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วม จากนั้นได้เดินทางไปยังสหกรณ์โคนมท่าหลวง จำกัด อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี เพื่อติดตามผลการ

ดำเนินงานของสหกรณ์ และศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี

นายไซยา กล่าวว่า ประเด็นปัญหาโรคระบาดในสัตว์ ถือเป็นปัญหาที่ตนมีความตั้งใจ การแก้ไขให้สำเร็จ เพื่อสร้างการพัฒนาให้กับอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย ตามนโยบายด้านเกษตรกรรม โดยหนึ่งในมาตรการสำคัญที่จะดำเนินการ คือ การเร่งผลิต วัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ให้เพียงพอ โดยจะมีการตั้งคณะกรรมการในการศึกษาเรื่องการผลิตวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อให้พี่น้องเกษตรกร มีความอยู่ดีกินดีและยั่งยืน และเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

'ไชยา'จีเร่งวิจัย ผลิตวัคซีนสัตว์

ที่สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 22 ก.ย. นายไชยาพรหมารมข.เกษตรและสหกรณ์เดินทางไปมอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านปศุสัตว์ให้แก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ พร้อมรับฟังบรรยายภาพรวมการผลิตวัคซีนสัตว์ และเยี่ยมชมโรงงานผลิตวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย และวัคซีนสัตว์ปีกของสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ มี น.สพ.สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่เข้าร่วม จากนั้นเดินทางไปสหกรณ์โคนมท่าหลวง จำกัด อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์และศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี

นายไชยาเผยว่า มีความตั้งใจแก้ไขปัญหาโรคระบาดในสัตว์ให้สำเร็จเพื่อสร้างการพัฒนาให้กับอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยตามนโยบายด้านเกษตรกรรม "ตลาดนำนวัตกรรมเสริมเพิ่มรายได้" ของรัฐบาล อีกทั้งปัญหาโรคระบาดสัตว์เป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร โดยเฉพาะรายย่อย หนึ่งในมาตรการสำคัญที่จะ

ดำเนินการคือการเร่งผลิตวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ให้เพียงพอจะตั้งคณะกรรมการศึกษาเรื่องการผลิตวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อให้พี่น้องเกษตรกรมีความอยู่ดีกินดีและยั่งยืน เป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

"กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญและเป็นองค์กรที่มีองค์ความรู้ มีบุคลากรที่มีความชำนาญในการผลิตวัคซีนป้องกันและควบคุมโรคสัตว์ จึงมอบนโยบายให้เร่งดำเนินการวิจัยและพัฒนาวัคซีนเพื่อสร้างความมั่นคงทางวัคซีนสำหรับสัตว์ของประเทศไทย โดยเฉพาะวัคซีนโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) และวัคซีนโรคล้มปัสกิ้นในโคกระบือ ถือเป็นโรคระบาดสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร การผลิตวัคซีนที่จำเป็นได้เองและเพียงพอจะสร้างประโยชน์ต่ออาชีพอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยนอกจากช่วยทำให้เกิดความสามารถในการป้องกันและกำจัดโรคสัตว์ได้อย่างถาวรในอนาคตแล้ว ยังช่วยลดการสูญเสียเงินตราที่ต้องนำเข้าวัคซีนอย่างกรณีที่กรมปศุสัตว์ผลิตวัคซีนโรคล้มปัสกิ้นเองได้ จะช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศได้กว่าปีละ 280 ล้านบาท และยังสามารถส่งออกไปจำหน่ายให้กับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนได้อีกด้วย" รมข.เกษตรกล่าว

ข่าวย่อย ภูมิภาค

อำนาจเจริญอ่วมน้ำท่วมน้ำ 15,000 ไร่
อำนาจเจริญ • วันที่ 22 ก.ย. 66 มีรายงานเกิดฝนตกหนัก ใน จ.อำนาจเจริญ หลายแห่งระดับน้ำเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น อ่างเก็บน้ำพุทธรูทยาน, อ่างเก็บน้ำร่องน้ำซับ, อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ และอ่างเก็บน้ำห้วยสีโท รวมถึงลำเซบาย ลำเซบก ลำห้วยละเือง และลำห้วยสาขาต่างๆ น้ำได้เอ่อล้นไหลท่วมนาข้าว 15,000 ไร่ โดยเฉพาะหมู่บ้านดอนวาน ม.9 ต.หัวตะพาน อ.หัวตะพาน ซึ่งอยู่ติดกับลำเซบาย ได้รับผลกระทบน้ำไหลเอ่อท่วมหมู่บ้าน รวมถึงท่วมถนนทางเข้าหมู่บ้าน การสัญจรเป็นไปด้วยความลำบาก ต้องอาศัยรถยนต์แบบยกสูงของราชการเพื่อเข้าหมู่บ้าน ส่วนนาข้าวจมอยู่ใต้น้ำเป็นบริเวณกว้าง ต่อมานายเสนีย์ สัมเขี้ยวหวาน รอง ผวจ.อำนาจเจริญ พร้อมด้วยนายประหัต คุณมี นอภ.หัวตะพาน ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์พร้อมให้กำลังใจชาวบ้าน เนื่องจากมีปริมาณน้ำสะสมหลายพื้นที่ ไหลมารวมกันทำให้ท่วมพื้นที่การเกษตร ถนนทางเข้าและภายในหมู่บ้าน บ้านเรือนถูกท่วมหลายสิบหลังคาเรือน จากทั้งหมด 66 ครัวเรือน เนื่องจากบ้านดอนวานเป็นพื้นที่ลุ่มรับน้ำ และอยู่ติดกับลำเซบายที่เป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่าน และท่วมซ้ำซากทุกปี

ถอดบทเรียนพักหนี้เกษตรกร

● 2 ล้านครัวเรือนไม่มีทางชำระหนี้หมดชั่วชีวิต

จากการจัดงาน “ไทยรัฐ ฟอรัม 2023 ในหัวข้อ Future Perfect เปิดมุมมอง พลิกอนาคต” เมื่อวันที่ 18 ก.ย.ที่ผ่านมา นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี และ รมว.คลัง ได้พูดถึงนโยบายการพักหนี้เกษตรกร ควบคู่ไปกับการเพิ่มรายได้เกษตรกร การหาตลาดใหม่ๆ ล่าสุด สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยฯ ได้ออกบทวิจัยถอดบทเรียนพักหนี้เกษตรกรไทย พบเกษตรกร 2 ล้านครัวเรือน ไม่มีทางชำระหนี้ได้หมดชั่วชีวิต การพักหนี้ที่ผ่านมาไม่ทำให้ชำระหนี้ดีขึ้น กลับมีหนี้ก้อนโตขึ้น และหลังเลิกพักหนี้มีโอกาสกลายเป็นหนี้เสียเพิ่ม

น.ส.โสมรศมี จันทร์รัตน์ ผู้อำนวยการวิจัย และ น.ส.ลัทพร รัตนวรารักษ์ หัวหน้ากลุ่มงาน วิจัย สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยฯ อิงภาครณัธนาการ แห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกบทวิจัย PIER Research Brief ถอดบทเรียนการพักหนี้เกษตรกรไทย: ควรทำตรงจุดชั่วคราวและคำนึงถึง วินัยลูกหนี้เพื่อช่วยแก้หนี้อย่างยั่งยืน โดยได้ศึกษา ผลกระทบของมาตรการพักหนี้เกษตรกรในช่วง ที่ผ่านมา จากข้อมูลสินเชื่อรายสัญญาของลูกหนี้ ตัวอย่าง 1 ล้านคนที่สุ่มจากลูกหนี้รายย่อยของ ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในช่วงปี 2557-2566 รวมทั้งข้อมูล สินเชื่อรายสัญญาของเครดิตบูโร โดยพบว่ากว่า 90% ของเกษตรกรไทยมีหนี้สิน โดยมีหนี้เฉลี่ย

มากกว่า 450,000 บาทต่อครัวเรือนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของหนี้สินครัวเรือนทั่วไป โดย 9 ปีที่ผ่านมา หนี้สินเพิ่มขึ้น 75%

“ที่สำคัญจากครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ประมาณ 4 ล้านครัวเรือน มีประมาณ 49.7% หรือ 2 ล้านครัวเรือนที่เป็นหนี้เรื้อรัง มีแนวโน้ม ที่จะไม่สามารถปิดหนี้ได้จนชั่วชีวิต หรือเป็นหนี้ จนอายุเกินกว่า 70 ปี เพราะปริมาณหนี้สูงเกิน ศักยภาพ ทำให้การชำระหนี้ส่วนใหญ่ทำได้แค่ จ่ายสินดอกเบี้ยเท่านั้น และหนี้ส่วนนี้มีแนวโน้ม ที่จะสูงขึ้นอีกในอนาคต”

ผู้วิจัยยังได้กล่าวถึงบทเรียนในการใช้ มาตรการพักหนี้ของภาครัฐด้วยว่า ตลอด 9 ปีที่ ผ่านมา มีการพักหนี้เกษตรกร 18 มาตรการใหญ่

ซึ่งส่วนใหญ่จะทำได้ 2 รูปแบบ คือ 1.การพักหนี้ ในวงกว้าง เช่น โครงการเกษตรประชารัฐ 2.การ พักหนี้เฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก ภัยพิบัติต่างๆ ภัยแล้ง น้ำท่วม ผลกระทบจาก โควิด-19 ประเด็นที่สำคัญ คือ มาตรการพักนี้ ส่วนใหญ่เป็นการพักชำระเฉพาะเงินต้นอย่างเดียว และทำในวงกว้างคือให้ทุกคนที่มีสิทธิแบบอัตโนมัติ ทำให้มีเกษตรกรเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ทั้งลูกหนี้ ที่มีปัญหาและลูกหนี้ที่ยังจ่ายหนี้ได้ตามปกติด้วย นอกจากนั้น มาตรการพักหนี้ยังไม่เชื่อมโยง ช่วยเหลือลูกหนี้รักษาวินัยการเงิน เช่น ให้กู้เงิน เพิ่มเดิมได้โดยไม่จำกัดวงเงิน

“การพักหนี้แต่ละครั้งเกษตรกรเข้าร่วม เป็นจำนวนมาก และพบว่า 42% ของเกษตรกร อยู่ในมาตรการพักหนี้ไม่เกิน 4 ปี โดยพักหนี้ต่อไปเรื่อยๆจากโครงการหนึ่งไปยังอีกโครงการหนึ่งขณะ ที่ประมาณ 35% ในช่วงที่สำรวจ ตั้งแต่ปี 2558- 2564 ที่ผ่านมา ไม่ได้ออกจากโครงการพักหนี้เลย แต่ส่วนใหญ่มาออกในปีนี้เป็นเพราะโครงการพักหนี้ โควิดครบอายุและยังไม่มีโครงการพักหนี้ต่อเนื่อง”

สำหรับผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่ามาตรการ พักหนี้เกษตรกรในอดีตไม่สามารถช่วยแก้ปัญหา

หนี้ได้อย่างยั่งยืนเห็นได้จากเกษตรกรในทุกสถานะ ไม่ว่าจะเคยเป็นหนี้ดีมาก่อน หรือเป็นหนี้เสียมาก่อน จะมียอดหนี้หลังการพักหนี้สูงขึ้นกว่าเดิม และสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้ามามาตรการ เพราะระหว่างการพักหนี้ไม่ได้หยุดดอกเบี้ย ซึ่งพบว่า 50% ของลูกหนี้ที่เข้าร่วมมาตรการไม่ได้จ่ายดอกเบี้ยที่ยังเดินอยู่ รวมทั้งมาตรการเดิมยังเปิดโอกาสให้กู้เพิ่มต่อเนื่อง โดยเกษตรกร 77% กู้เงินเพิ่มขึ้นในระหว่างพักหนี้ ทำให้หลังจากออกจากโครงการพักหนี้แล้วแม้ลูกหนี้ที่เคยเป็นหนี้ดีก็มีโอกาสที่จะชำระหนี้ไม่ได้เพิ่มขึ้น กลายเป็นหนี้เสียสูงขึ้น ทำให้มีแนวโน้มสูงขึ้นที่จะกลับไปพักหนี้ซ้ำกลายเป็นติดกับดักหนี้ในที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาแรงจูงใจของลูกหนี้ที่บิดเบี้ยว (moral hazard) นอกจากนั้น ระหว่างการพักหนี้ไม่ได้มีมาตรการที่เพิ่มศักยภาพการผลิตและรายได้ของเกษตรกร ทำให้ไม่มีรายได้เพิ่มขึ้นในการดำรงชีวิต หรือมีเงินออมมากขึ้นในยามชรา

ทั้งนี้ เมื่อศึกษาผลกระทบของมาตรการพักหนี้แยกรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่มมีหนี้ที่สูงขึ้น น่าสนใจคือเกษตรกรที่เคยมีศักยภาพในการกู้และชำระหนี้อยู่แล้ว หรือหนี้ดี เมื่อเข้าร่วมมาตรการพักหนี้ กลับมีหนี้เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มการผิดนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้น เพราะมีการขอสินเชื่อเพิ่มเติมในปริมาณมากในช่วงพักหนี้ 2.กลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ แต่ประสบปัญหาชั่วคราว การพักหนี้อาจมีผลดีบ้างเช่น ช่วยบรรเทาปัญหาสภาพคล่องในระยะสั้น ทำให้ทำการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ต่อไปได้ แต่ยังไม่ทำให้การชำระหนี้ปรับดีขึ้น อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะพึ่งพาการพักหนี้ไปต่อเนื่อง หรือ “เสพติดการพักหนี้” 3. กลุ่มเกษตรกรที่ชำระหนี้ไม่ได้อยู่แล้ว เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ จะมียอดหนี้และมีแนวโน้มการผิดนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้นอีก ซึ่งเปรียบเทียบเหมือนการผลักดันปัญหาไปในอนาคตไม่ช่วยให้กลับมาชำระหนี้ได้

ต่อข้อถามที่ว่า รัฐบาลกำลังเตรียมการที่จะออกมาตรการพักหนี้ให้กับเกษตรกรอีกครั้ง โดยจะพักหนี้ให้ 3 ปี ตั้งงบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยให้ในบางกลุ่มในลักษณะพักต้น พักดอก ผู้วิจัยกล่าวว่า ในขณะนี้ยังไม่ชัดเจนว่า โครงการพักหนี้

ของรัฐบาลนั้น จะออกมาในรูปแบบใด แต่จากการศึกษาการพักหนี้ในช่วงที่ผ่านมา หากทำแบบเดิมก็จะไม่ได้ผลดีต่อตัวเกษตรกรเอง เพราะยังมีภาระหนี้เพิ่มขึ้นและไม่มีโอกาสปิดจบหนี้ได้จริง

โดยหากอ้างอิงจากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้ถอดบทเรียนการออกแบบมาตรการพักหนี้ที่เหมาะสมได้ 3 ประเด็น 1.หากจะมีการพักหนี้ควรทำเมื่อจำเป็นเท่านั้น รัฐบาลควรเป็นผู้ช่วยเหลือคนสุดท้าย และควรเป็นมาตรการระยะสั้นใช้เฉพาะในสถานการณ์รุนแรง เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ รุนแรง การระบาดของโควิด-19รวมทั้งทำในวงจำกัด (opt in) สำหรับลูกหนี้ที่ยังมีศักยภาพแต่ประสบปัญหาในการชำระหนี้ชั่วคราวเท่านั้น 2.ควรมีกลไกสร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ทุกกลุ่มยังรักษาวินัยการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยมีกลไกที่ทำให้ลูกหนี้ที่ดียังเลือกชำระหนี้อย่างมีวินัยไม่เข้าร่วมมาตรการพักหนี้ เช่น การลดดอกเบี้ยสินเชื่อก่อนใหม่สำหรับลูกหนี้ที่ชำระได้ตามปกติ ส่วนลูกหนี้ที่ประสบปัญหาและจำเป็นต้องเข้ามามาตรการพักหนี้ ควรมีกลไกที่ยังทำให้ลูกหนี้มีแรงจูงใจและพยายามที่จะชำระหนี้ตามความสามารถ เช่น การพักชำระหนี้เพียงบางส่วน ทำให้ลูกหนี้ยังสามารถชำระหนี้ได้ เช่น ช่วยในการปรับตัวเพื่อเพิ่มศักยภาพในการหารายได้

3. ไม่ควรใช้มาตรการพักหนี้เป็นเครื่องมือหลักในการช่วยบริหารจัดการความเสี่ยงให้เกษตรกร เพื่อลดการพึ่งพิงมาตรการพักหนี้และป้องกันปัญหา moral hazard ซึ่งในอนาคตหากมีความเสี่ยงของการทำการเกษตรมากขึ้นเช่นการเกิดเอลนีโญ ในช่วง 3 ปีจากนี้ควรสร้างระบบประกันสินเชื่อเกษตรกร เมื่อมีภัยพิบัติประกันจะชำระหนี้คืนให้ เป็นต้น และที่สำคัญควรให้นำหนักกับการช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้เรื้อรังตลอดจนพัฒนาฐานข้อมูลลูกหนี้แบ่งกลุ่มให้ชัดเพื่อให้สถาบันการเงินช่วยเหลือลูกหนี้ได้ตรงจุดขึ้น และปล่อยสินเชื่อใหม่ที่มีคุณภาพและยั่งยืน

เสนอบอร์ดธ.ก.ส.เคาะพักหนี้เกษตรกร

ปรับเกณฑ์เล็กให้สิทธิอัตโนมัติ-รพท.ห่วงวินัยการเงิน

ธ.ก.ส.ขงพักหนี้แบบมีรายได้ 3 ปี ปรับเกณฑ์ใหม่ เลิกให้สิทธิอัตโนมัติ เข้ามอร์ดเคาะ 22 ก.ย. ดัน ครม.เห็นชอบ 26 ก.ย. -รพท.ห่วงเสียวินัยชำระหนี้

นายฉัตรชัย ศิริไล ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เปิดเผยว่า ในวันที่ 22 ก.ย.2566 จะมีการประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. โดยมีนายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รมช.คลัง เป็นประธานการประชุม โดยฝ่ายบริหารจะมีการเสนอมติการพักชำระหนี้เกษตรกร 3 ปี ตามนโยบายรัฐบาล ของนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี และรมว.คลัง คาดว่าจะนำเสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในวันที่ 26 ก.ย.2566 เพื่อให้การดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ยืนยันว่ามาตรการพักหนี้รอบใหม่ จะไม่เหมือนกับ 13 ครั้งในรอบ 9 ปีที่ผ่านมา แต่เป็นการทำมาตรการบนแนวทาง 2 เรื่อง คือ 1.มุ่งลดภาระให้เกษตรกร โดยจะพักหนี้ทั้งเงินต้น และดอกเบี้ยให้กับเกษตรกรทันที 3 ปี โดยในส่วนภาระดอกเบี้ย รัฐบาลจะรับภาระชดเชยให้กับ ธ.ก.ส.แทน และ 2.เร่งฟื้นฟูศักยภาพให้กับเกษตรกร มุ่งสร้างรายได้ในระหว่างพักหนี้ โดยปรับวิธีการทำการเกษตร เพิ่มเทคนิค การทำการตลาด วิธีการขาย

“รัฐบาลให้ธ.ก.ส.ไปปิดจุดอ่อน มาตรการในอดีตให้มากที่สุด โดยตอบโจทย์ 3 ประเด็น คือ 1.ลดภาระ 2.ฟื้นฟูศักยภาพ และ 3.ระมัดระวังการเสียวินัยชำระหนี้ (Moral Hazard) หลังจากพ้นระยะเวลามาตรการพักหนี้ไปแล้ว ซึ่งปัจจุบัน ธ.ก.ส.มีลูกหนี้อยู่ราว 3.9

ล้านราย สินเชื่อรวม 1.4 ล้านล้านบาท ส่วนลูกหนี้รายได้จะเข้าเกณฑ์ มีสินเชื่อบริการรายเท่าใด ก็จะเสนอหลายแนวทางให้พิจารณา”

นายฉัตรชัยกล่าวว่า การพักหนี้รอบใหม่ จะแตกต่างจากที่ผ่านมาที่ลูกหนี้จะได้สิทธิทันทีโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องดำเนินการอะไร แต่ครั้งนี้ ลูกหนี้ที่ต้องการร่วมโครงการ จะต้องโชว์ตัวตน ผ่านแอปพลิเคชัน BAAC Mobile เพื่อให้ธนาคารสามารถติดตามสถานะลูกหนี้ได้ ไม่ใช่แค่โครงการแล้วหาย ไปเลย ธนาคารก็จะประเมินสถานะลูกหนี้ พร้อมกำหนดแนวทางช่วยเหลือแต่ละรายแตกต่างกันตามความสามารถของลูกหนี้ ซึ่งการพักหนี้รอบใหม่ จะมาเป็นแพ็คเกจ ทั้งการให้สิทธิประโยชน์ รวมทั้งการให้สินเชื่อเพิ่มเติมกับลูกหนี้ที่ต้องการเงินทุนเพิ่มสภาพคล่องเพื่อการฟื้นฟู ไม่ใช่ไปกู้ยืมภายนอก

นางโสมรศม์ จันทร์รัตน์ ผู้อำนวยการวิจัย สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยผลการศึกษายอดคนเตรียมการพักหนี้เกษตรกรไทย ว่า การพักหนี้ที่ผ่านมา ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหา แต่ทำให้เกษตรกรเสียดัดการพักหนี้ในกลุ่มลูกหนี้ดี ส่วนลูกหนี้เสียเหมือนเป็นการเตะปัญหาออกไป จึงเสนอให้มีการออกแบบมาตรการให้เหมาะสมคือ 1.ปรับรูปแบบพักหนี้ เน้นพักหนี้ระยะสั้น 2.แก้ปัญหาโครงสร้างจุด ไม่ใช่พักหนี้ให้ทุกคน เช่น กลุ่มได้รับผลกระทบแล้ว นำท่วม 3.เสริมแนวทางให้เกษตรกรช่วยเหลือตนเอง เช่น ระบบประกันสินเชื่อเกษตรกร โดยการพักหนี้ควรเป็นเครื่องมือสุดท้ายที่รัฐบาลจะนำมาใช้